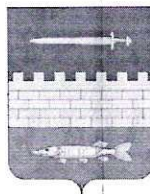

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Совет урамы, 80,
Яңа Чишмә авылы, 423190

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2015елның «26» ноябрәнән

№ 333

**«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Ленино
урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем
учреждениесең уставын яңа редакциядә
раслау турында»**

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлендәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә **каrar бирәм:**

1. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Ленино урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе уставын яңа редакциядә расларга.

2. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Ленино урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе директоры Яковлева Наталья Александровнага салым органында күрсәтелгән юридик затның уставын дәүләт теркәвенә алганда салым органында мөрәжәгать итүче вәкаләтен билгеләргә.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

**Яңа Чишмә муниципаль районы
Башкарма комитеты
житәчесе**

Р.Р. Фасахов

Килешенгән
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Башкарма комитетының
Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы
рәисе
2015елның «__» _____ №__

— /Гордеева Н.А./

Килешенгән
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Башкарма комитетының
Финанс-бюджет палатасы житәкчесе
2015елның «__» _____ №__

_____ /Завалишена Л.Л./

РАСЛАНГАН:
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкчесенен 2015 елның «26» ноябреннән
333 номерлы карары белән

/Фасахов Р.Р./

**«Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Ленино урта гомуми белем мәктәбе»
муниципаль бюджет гомуми белем
учреждениесенен**

УСТАВЫ

(яңа редакциядә)

Ленино авылы
2015 ел

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Ленино урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе (алга таба - оешма) - лицензия нигезендә белем бирү эшчәнлеген төп эшчәнлек төре буларак гамәлгә ашыручы (аларга ирешү өчен булдырылган) коммерцияле булмаган оешма.

1.2. Учреждениенң эшчәнлегенә предметы - Россия Федерациясе гражданның кеше, гаилә, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез гомуми белем алуга конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру; сәламәтлекне саклауны һәм ныгытуны тәмин итү һәм шәхеснең төрле яклап үсеше өчен уңай шартлар тудыру, шул исәптән укучыларның өстәмә белем алуга булган ихтыяжын канәгатьләндерү; гражданның ялын тәмин итү, халыкның мәдәни, спорт, һәм башка эшчәнлегенә өчен шартлар тудыру.

1.3. Учреждение эшчәнлегенә максаты - әлеге Уставның 4 пункты нигезендә белем бирү программалары, дәрәжә һәм юнәлешләр буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру

1.4. Тулы исеме рус телендә: муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Ленинская средняя общеобразовательная школа Новошешминского муниципального района Республики Татарстан»

Тулы исеме татар телендә: «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Ленино урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе.

Кыскартылган исеме рус телендә: МБОУ «Ленинская СОШ»

Кыскартылган исеме татар телендә: МБГБУ «Ленино урта мәктәбе».

1.5. Юридик адрес: 423181, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Ленино авылы, Жинүнәң 40-еллыгы урамы, 31 нче йорт

1.6. Учреждение Татарстан Республикасы бюджеты һәм Яңа Чишмә муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән муниципаль биремне үтәү өчен субсидияләр, шулай ук башка чыганаclar бүлөп бирү юлы белән финанслана.

1.7. Учреждениенә гамәлгә куючы һәм аның мөлкәте хужасы-Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты. Учреждение Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегенә ведомство буйсынуында.

1.8. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты исемнән Учреждениенә гамәлгә кую функциясен һәм вәкаләтләрән Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы мәгариф бүлегенә (алга таба – Гамәлгә куючы) башкара

1.6. Учреждениенң гамәлгә куючысы һәм миләкчесе - Татарстан Республикасының Яңа Чишмә район Башкарма комитеты. Гамәлгә куючы функцияләрән һәм вәкаләтләрән Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты турындагы Нигезләмә нигезендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының «Мәгариф бүлегенә» муниципаль учреждениесе башкара.

1.7. Учреждение гамәлдәге законнар, аны Гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган әлеге Устав нигезендә эш итә.

1.8. Учреждениенң эшчәнлеге демократия, гуманизм, һәркем өчен мөмкин булган гомумкешелек кыйммәтләрен, кеше тормышы һәм сәламәтлеге, гражданлык, шәхеснең ирекле үсеше, автономлык һәм дөньяви характердагы белем биру принципларына нигезләнә.

1.9. Учреждениенң мөлкәт хужасы функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты исеменнән түбәндәге карарларны кабул итү Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба – Милекче) өлкәсендә башкара:

- Яңа Чишмә муниципаль районы муниципаль милкендәге мөлкәтне оператив идарә итү хокукында Учреждениегә тапшыру турында;

- Учреждение уставын раслау, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында;

- Учреждениене үзгәртеп кору һәм бетерү, шулай ук аның тибын үзгәртү турында;

- Учреждение житәкчесенң Учреждениенң филиалларын төзү һәм бетерү, аның вәкилләкләрен ачу һәм ябу турындагы тәкъдимнәрен карау һәм хуплау турында;

- тапшыру актын яки бүлү балансын раслау турында;

- ликвидация комиссиясен билгеләү һәм арадаш һәм ликвидация балансларын раслау турында;

- файдаланылмый торган мөлкәтне тартып алу турында;

- «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» муниципаль учреждениесе турында Нигезләмә нигезендә билгеләнгән башка функцияләргә һәм вәкаләтләргә гамәлгә кую турында;

1.10. Түбәндәге карарларны кабул итүне Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге башкара:

- эшчәнлекнең максатларын, предметын һәм төрләрен билгеләү турында;

- Учреждениене үстерү программасын килештерү турында;

- Уставта каралган төп эшчәнлек һәм әлеге йөкләмәнәң үтәлешен финанс белән тәэмин итү нигезендә Учреждение өчен муниципаль бурыч кую турында;

- аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт төрләрен һәм исемлеген билгеләү турында;

- финанс-хужалык эшчәнлеге турында планнар һәм хисаплар төзү һәм раслау турында;

- бухгалтерлык хисабын раслау турында;

- Учреждение эшчәнлеген контрольдә тотуны гамәлгә ашыру, дәүләт статистик күзәтүенң Россия Федерациясе законнары белән расланган формалары буенча

мәгълүматларны жьпо һәм гомумиләштерү, шулай ук Гамәлгә куючы тарафыннан расланган хисап формалары турында;

- Яна Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге муниципаль учреждениесе турындагы Нигезләмә нигезендә билгеләнгән башка функцияләрне һәм вәкаләтләрне гамәлгә кую турында.

1.11. Учреждение эшчәнлегенә төп максаты - мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру.

1.12. Учреждение гамәлдәге законнар нигезендә, аны Гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган элекке Устав нигезендә эш итә.

1.13. Учреждениенә эшчәнлегенә демократия, гуманизм, һәркем өчен мөмкин булган, гомумкешелек кыйммәтләрен, кеше тормышы һәм сәламәтлегенә, гражданлык, шәхеснең иреккә үсешен, автономлык һәм дөньяви характердагы белем бирү принципларына нигезләнә.

1.14. Учреждение үз эшчәнлегендә федераль законнарда, Россия Федерациясене һәм Татарстан Республикасы Президенты указлары һәм боерыкларына, Россия Федерациясене һәм Татарстан Республикасы Хөкүмәте карарларына һәм боерыкларына, Яна Чишмә муниципаль районының норматив актларына, Гамәлгә куючы боерыкларына һәм элекке уставка таяна.

1.15. Учреждениедә сәяси партияләрнең, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнең һәм оешмаларның (берләшмәләрнең) оештыру структураларын төзү һәм аларның эшчәнлеген рөхсәт ителми.

1.16. Укучылар инициативасы белән учреждениедә балалар ижтимагый берләшмәләргә оештырылырга мөмкин.

1.17. Учреждениедә, шәхеснең ихтыяжларын, мөмкинлекләрен исәпкә алып һәм укучылар белән педагогик хезмәткәрләрнең мәжбүри шөгыйльләргә күләменә карап, көндәзгә яки читтән торып укуны гамәлгә ашыра ала.

Гаилә белеме һәм үзлектән белем алу Учреждениедә арадаш һәм дәүләт йомгаклау аттестациясен үтү хокукы белән гамәлгә ашырыла.

Белем алу һәм укуының төрле формалары ярашуы рөхсәт ителә.

Белем алу формалары һәм укуы формалары, гамәлдәге законнарда башкача каралмаган булса, тиешле федераль дәүләт белем бирү стандартлары белән билгеләнә.

1.18. Учреждениенә үз структурасын формалаштырганда мөстәкыйль рәвештә белем бирү программаларының дәрәжәсен, төрен һәм юнәлешен, укучыларның белем алу рәвешләрен һәм булу режимын исәпкә алып, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган төрле структур бүлекчәләренә ия була ала.

Учреждениенә структур бүлекчәләргә, юридик затлар булып тормый һәм Учреждение Уставы һәм Учреждение житәкчесе тарафыннан расланган тиешле структур бүлекчә турында нигезләмәләр нигезендә эш ителәр.

1.19. Учреждениедә укучыларга медицина хезмәте күрсәтү «Яңа Чишмә РҮХ» ДАССОсы белән Яңа Чишмә РҮХ ДАССОсына беркетелгән Ленино фельдшер-акушерлык пунктының медицина хезмәткәре белән килешү нигезендә тәмин ителә. Учреждение медицина хезмәткәре тарафыннан укучыларны профилактик карау өчен тиешле шартлар тудырылган бүлмә белән тәмин итә.

1.20. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» муниципаль учреждениенен үзәкләштерелгән бухгалтериясе тарафыннан Учреждениенен бухгалтерия исәбен алып бару башкарыла.

1.21. Туклануны оештыру мәктәп ашханәсе, бюджет акчалары, мәктәп яны участогында үстерелгән продукция һәм ата-аналар акчасы хисабына башкарыла.

2. УЧРЕЖДЕНИЕНЕҢ ЭШЧӘНЛЕГЕН ОЕШТЫРУ

2.1. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә бирелә торган белем бирү эшчәнлегенә хокукы һәм ташламалар аңа лицензия бирелгән көннән барлыкка килә .

2.2. Учреждение гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт аккредитациясен уза.

2.3. Учреждениенен фактик адрес буенча теркәлү уза торган филиаллары булырга мөмкин. Бу филиалларны лицензияләү һәм дәүләт аккредитациясе мәгариф учреждениесе өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе законнары нигезендә алар Учреждение директоры тарафыннан расланган Нигезләмәгә таянып эш итәләр.

Филиал белән житәкчелек итүне Учреждение житәкчесе башкара.

2.4. Учреждение Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә ассоциацияләр яки берлекләр рәвешендә белем бирү берләшмәләре төзүдә катнашырга хокуклы. Әлеге белем бирү берләшмәләре мәгарифне үстерү һәм камилләштерү максатларында булдырыла һәм үз уставлары нигезендә эш итә.

2.5. Учреждениедә белем бирү эшчәнлеге Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә гамәлгә ашырыла.

2.5.1. Белем бирү турындагы законнарда һәм учреждениенен локаль норматив актларында билгеләнгән белем бирү программасы нигезендә чит телдә белем алу мөмкин.

2.5.2. Белем бирү телләре, Россия Федерациясе законнары нигезендә, мәгариф программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы Учреждениенен локаль норматив актлары белән билгеләнә.

3. УЧРЕЖДЕНИЕНЕҢ КОМПЕТЕНЦИЯСЕ, ХОКУКЛАРЫ, БУРЫЧЛАРЫ ҺӘМ ЖАВАПЛИЛЫГЫ

3.1. Учреждение автономиягә ия, ул белем бирү, фәнни, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыру, гамәлдәге законнар, Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, әлеге Устав нигезендә локаль норматив актлар эшләү һәм кабул итү мөстәкыйльлеген аңлата.

3.2. Учреждение белем бирүнең эчтәлеген, укыту-методик тәэмин ителешне, белем бирү технологияләрен алар гамәлгә ашыра торган белем бирү программаларын ирекле сайлап ала.

3.3. Учреждениенең компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

1) укучылар өчен эчке тәртип кагыйдәләрен, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, башка локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү;

2) белем бирү эшчәнлеген матди-техник тәэмин итү, дәүләт һәм җирле нормалар һәм таләпләр, шул исәптән федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә, биналарны җиһазлау;

3) Гамәлгә куючы һәм җәмәгатьчелеккә финанс һәм матди чараларның керүе һәм аларны тоту турында еллык хисап, шулай ук үз-үзен тикшерү нәтижәләре турында хисап бирү;

4) штат расписаниесен билгеләү;

5) хезмәткәрләргә эшкә алу, алар белән хезмәт килешүләрен төзү һәм өзү, вазыйфай бурычларны бүлү, хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү шартлары тудыру һәм оештыру;

6) Учреждениенең белем бирү программаларын эшләү һәм раслау;

7) Учреждениене үстерү программасын Гамәлгә куючы белән килешү буенча эшләү һәм раслау;

8) Учреждениегә укучыларны кабул итү;

9) дәүләт аккредитациясенә ия булган башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программаларын, шулай ук элгә белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда кулланырга рөхсәт ителгән уку әсбапларын, кулланырга тәкъдим ителгән дәреслекләр исемлеген билгеләү;

10) укучыларның өлгерешенә һәм арадаш аттестациясенә агымдагы контрольне гамәлгә ашыру, аларның формаларын, вакытын һәм тәртибен билгеләү;

11) укучыларның белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен индивидуаль исәпкә алу, шулай ук архивларда бу нәтижәләр турында кәгазь һәм (яки) электрон чыганаclarда мәгълүмат саклау;

12) укыту һәм тәрбия, белем бирү технологияләрен, электрон укыту методларын куллану һәм камилләштерү;

13) үз-үзен тикшерү уздыру, белем бирү сыйфатын бәяләүнең эчке системасы эшләвен тәэмин итү;

14) Учрежденидә укучыларның һәм хезмәткәрләргә сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, туклануын оештыру өчен кирәкле шартлар тудыру;

15) укучыларга физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыру;

16) белем алу турында документлар бланкларын сатып алу яки эзерләү;

17) укучыларның киemenә карата таләпләрне билгеләү;

18) Учреждениедә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән тыелмаган балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренә) иҗтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә булышлык күрсәтү;

19) фәнни-методик эшне оештыру, шул исәптән фәнни һәм методик конференцияләр, семинарлар оештыру һәм үткөрү;

20) «Интернет» челтәрендәге Учреждениенә рәсми сайты булдыруны һәм алып баруны тәмин итү;

21) белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыруның төп мәсьәләләре буенча, шул исәптән регламентлаштыручы локаль норматив актлар кабул итү:

- укучыларны кабул итү кагыйдәләре;
- укучыларның дәресләр режимы;
- укучыларның өлгерешен һәм арадаш аттестацияләүне ағымдагы контрольнең формалары, периодик һәм тәртибе;
- балигъ булмаган балаларны күчерү, күчерү һәм яңадан торгызу тәртибе һәм нигезләре, балигъ булмаган балаларның учреждение һәм (яки) ата-аналары (законлы вәкилләре) арасында мөнәсәбәтләренә рәсмиләштерү, рәсмиләштерү, туктатып тору һәм туктату тәртибе;
- гамәлдәге законнар нигезендә йомгаклау аттестациясен үткөрү тәртибе һәм формалары.
- белем алу турында документ бирү тәртибе;
- һәм башкалар

22) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка мәсьәләләр.

3.4. Учреждение үз эшчәнлеген мөгариф турындагы законнар нигезендә башкарырга тиеш, шул исәптән:

1) Белем бирү программаларының тулы күләмендә гамәлгә ашырылуын, укучыларны эзерләү сыйфатының билгеләнгән таләпләргә туры килүен, кулланыла торган формаларның, чараларның, методларның яшь, психофизик үзенчәлекләренә, сәләтләренә, укучыларның мәнфәгатьләренә һәм ихтыяжларына туры килүен тәмин итәргә;

2) укучыларны укуту, тәрбияләү, укучыларны карау, аларны карап тоту, укучыларның мөгариф оешмасы хезмәткәрләренә тормышын һәм сәламәтлеген тәмин итүче билгеләнгән нормалар нигезендә куркынычсыз шартлар тудырырга;

3) укучыларның, балигъ булмаган балаларның ата-аналарының (законлы вәкилләренең), учреждение хезмәткәрләренең хокукларын һәм ирекләрен сакларга.

3.5. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә аның компетенциясенә караган функцияләргә үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән, уку планы нигезендә белем бирү программаларын тулы күләмдә гамәлгә ашырган, үз тәмамлаучыларның белем сыйфаты, шулай ук укучылар, учреждение хезмәткәрләренең тормышы һәм сәламәтлеге өчен җаваплы. Балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренең) хокукларын һәм ирекләрен барлыкка китерү турындагы законнарда каралган белем алуга хокукларны законсыз чикләү, белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен бозган өчен Учреждение һәм аның вазыйфай затлары гамәлдәге закон таләпләргә нигезендә җаваплы.

4. ГАМӘЛГӘ АШЫРЫЛА ТОРГАН БЕЛЕМ БИРҮ ПРОГРАММАЛАРЫ ТӨРЛӘРЕ

4.1. Учреждениедә белем бирүнең эчтәлегә гамәлгә ашырыла торган мәгариф программалары белән билгеләнә.

4.2. Учреждение ике дәрәжәдәге төп гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү процессын гамәлгә ашыра: башлангыч гомуми белем, төп гомуми белем.

Башлангыч гомуми белем (үзләштерүнең норматив вакыты - 4 ел) – укучыны тәрбияләү һәм аның шәхси сәләтләрен, уку эшчәнлегендә уңай мотивация һәм осталык (уку, хат, исәп, уку эшчәнлегенең төп күнекмәләре, теоретик фикерләү элементлары, гади Үз-үзеңне тикшерү күнекмәләре, үз-үзеңне тоту һәм сөйләм культурасы, шәхси гигиена һәм сәламәт яшәү рәвеше нигезләре) үстерүне тәмин итә. Башлангыч гомуми белем төп гомуми белем алу өчен база булып тора.

Төп гомуми белем (үзләштерүнең норматив вакыты - 5 ел) – укучының шәхесен формалаштыруны һәм формалаштыруны (әхлакый карашлар, эстетик зәвык һәм сәламәт яшәү рәвеше, төрле һәм этникара аралашуның югары культурасын формалаштыруны, фәннәр нигезләрен, Россия Федерациясе дөүләт телен, акыллы һәм физик хезмәт күнекмәләрен, сәләтләргә, кызыксынуларны, социаль үзбилгеләнешкә сәләтне үстерүне тәмин итә. Төп гомуми белем урта гомуми белем алу өчен база булып тора.

Урта гомуми белем (үзләштерүнең норматив срогы - 2 ел) гомуми белем бирү эзерлегенең йомгаклау этабы булып тора, укучының шәхесен алга таба аякка бастыруны һәм формалаштыруны, белем алучының белемен һәм иҗади сәләтләрен таныш белүгә кызыксынуны үстерүне, урта гомуми белем бирү эчтәлеген индивидуаль индивидуальләштерү һәм һөнәри ориентацияләү нигезендә мөстәкыйль уку эшчәнлегә күнекмәләрен булдыруны, җәмгыятьтә белем бирүне тормышка ашыруга эзерлекне, мөстәкыйль тормыш сайлауны, белем бирүне дәвам итүне һәм һөнәри эшчәнлек башлануны тәмин итә.

4.3. Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирүнең белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру, укучыларның белем алу ихтыяжларын һәм мәнфәгатләрен исәпкә алып, эчтәлекне дифференциацияләүгә нигезләнәргә мөмкин.

Укучыларның һәм аларның ата-аналарының (законлы вәкилләренең) таләпләреннән чыгып, Учреждениедә тиешле шартлар булганда төрле профильләр һәм юнәлешләр буенча уку кертеләргә мөмкин. Шулай ук вакытта Учреждение уку предметларын база яки профиль дәрәжәләрендә өйрәнүне, шулай ук бер яки берничә предмет буенча белем

алучыларны өстәмә (тирәнтен) эзерләүне тәмин итүче гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыра. Мәжбүри предметларга өстәмә буларак, укучыларның үзләре сайлап алган предметлар кертелергә мөмкин.

4.4. Учреждение, тиешле лицензияләре булган очракта, өстәмә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы.

Өстәмә белем укучыларның ижади сәләтләрен булдыруга һәм үстерүгә, аларның интеллектуаль, әхлакый һәм физик камиллеккә индивидуаль ихтыяжларын канәгатьләндерүгә, сәламәт һәм имин яшәү рәвеше культурасын формалаштыруга, сәламәтлеген ныгытуга, шулай ук аларның буш вакытын оештыруга юнәлтелгән. Балаларга өстәмә белем бирү аларның жәмгыятьтәге тормышка яраклашуын, һөнәри юнәлеш алуын, шулай ук күренекле сәләтләрен күрсәткән балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итүне тәмин итә.

4.5. Учреждение озайтылган көн төркемендә укучы ата-аналарның (законлы вәкилләрен) теләкләре һәм сораулары буенча ачарга хокуклы.

Сыйныфларның һәм озынайтылган көн төркемнәренә тулылыгы 25тән дә артмаган укучы белән билгеләнә.

Кирәкле шартлар һәм чаралар булганда, сыйныфларны һәм озайтылган көн төркемнәрен аз тулыландырырлык итеп комплектлау мөмкин.

4.6. Учреждение фәнни һәм ижади, консультация, мәгърифәтчелек эшчәнлегә алып барырга, гражданның сәламәтлеген саклау өлкәсендә һәм Учреждениене булдыру максатларына каршы килми торган башка эшчәнлек алып барырга, шул исәптән укучыларның каникул вакытында көндәзгә ялын, сәламәтләндерүен оештырырга хокуклы.

4.7. Учреждениенең педагогик советы карары буенча, Учреждение уставын берничә тапкыр тупас бозган өчен, дисциплинар түләү чарасы буларак, 15 яшкә җиткән укучыны Учреждениедән чыгару рәхсәт ителә. Әгәр балигъ булмаган укучыга дисциплинар җазаның һәм педагогик йогынты чараларының башка чаралары нәтижә бирмәсә һәм аның үз-үзен тотышы Учреждениедә алга таба башка укучыларга тискәре йогынты ясама, Учреждение хезмәткәрләренә хокукларын һәм хокукларын бозса, шулай ук Учреждениенең нормаль эшләвен бозса, аны куып чыгару рәхсәт ителә.

Учреждение уставын тупас рәвештә бозу дип ул йогынты ясый яки реаль рәвештә авыр нәтижеләргә китерергә мөмкин булган кагыйдә бозу таныла, ягъни:

- Укучының, хезмәткәрләренә, Учреждениегә килүчеләренә сәламәтлегенә һәм тормышына зыян китерү;
- Учреждение мөлкәтенә, укучыларның, хезмәткәрләренә, Учреждениегә килүчеләренә мөлкәтенә зыян китерү;
- Учреждение эшен дезорганизацияләү.

4.8. Учреждение дөүләт аккредитациясе булган белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра, федераль дөүләт белем бирү стандартлары нигезендә һәм тиешле төп белем бирү программаларын исәпкә алып, белем бирү программаларын эшли.

4.9. Башлангыч гомуми һәм төп гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру, тиешле шартлар булганда, аерым уку предметларын, предмет өлкәләрен тирәнтен өйрәнүне тәмин итүче укучыларның белем алу ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, эчтәлекне дифференциацияләүгә нигезләнәргә мөмкин.

4.10. Учреждениедә мөмкинлекләре чикләнгән балаларның адаптацияләнгән төп гомуми белем бирү программалары буенча гомуми белем алу, әлеге укучылар тарафыннан белем алу өчен махсус шартлар тудырганда гамәлгә ашырыла ала.

Сәламәтлекләре буенча мөмкинлекләре чикләнгән балаларны укуыны башка укучылар белән берлектә дә, аерым сыйныфларда яки төркемнәрдә дә оештырылырга мөмкин.

4.11. Учреждениегә тиешле дәрәжәдәге белем алу хокукына ия гражданнар кабул ителә. Учреждениегә гражданнарны кабул итү тәртибе мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге Устав һәм «Укучыларны мәктәпкә кабул итү (кабул итү) тәртибе турында» Нигезләмә белән билгеләнә.

Учреждение 1-11 нче сыйныфларда укучыларны укуыны оештыра.

I сыйныфка сәламәтлек торышы буенча каршылыклар булмаганда, алты яшкә житкән балалар кабул ителә. Ата-аналар (законлы вәкилләр) һәм Гамәлгә куючы рөхсәте буенча Учреждение балаларны иртә яшәтә укуы өчен кабул итәргә хокуклы.

Гражданнарны Учреждениегә кабул итү баланың шәхесен раслаучы документ, баланың туу турында таныклыкның оригиналы һәм күчermәсе, яшәү урыны буенча баланы теркәү турындагы таныклыкның оригиналы һәм күчermәсе, ата-ананың (законлы вәкилләрнең) шәхси гаризасы буенча гамәлгә ашырыла.

Беренче сыйныфка уку елы дэвамьнда яки икенче һәм аннан соңгы сыйныфларга кабул иткәндә укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) элек укуган Учреждение тарафыннан бирелгән шәхси эшен тапшыра.

Учреждениегә кабул итү турында ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) гаризасы директор исеменә, «Укучыларны мәктәпкә кабул итү (кабул итү) тәртибе турында» нигезләмәдә каралган документларны кушып бирелә.

Гражданны кабул иткәндә Учреждение аны һәм (яки) аның ата-анасын (законлы вәкилләрен) әлеге Устав, белем бирү эшчәнлеген алып бару хокукына лицензия, учреждениене дәүләт аккредитациясе турында таныклык, учреждениенең гамәлгә ашырыла торган төп белем бирү программалары һәм белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы башка документлар белән таныштырырга тиеш. Баланың ата-анасын (законлы вәкилләрен), шул исәптән гомуми файдаланудагы мәгълүмат системалары аша, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру лицензиясе, мәктәпне дәүләт аккредитациясе турында таныклык, Устав һ.б. норматив документлар белән таныштыру факты мәктәпкә кабул итү турында гаризада теркәлә һәм баланың ата-анасының (законлы вәкилләренең) шәхси имзасы белән раслана.

Ул Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарына, гомуми белем бирү учреждениесе турында типлаштырылган нигезләмәгә һәм әлеге Уставка каршы килә алмый. Гариза кабул иткәндә Учреждение гариза бирүченең шәхесен таныклаучы документ белән, туганлык мөнәсәбәтләре фактын һәм кергән законлы вәкилнең вәкаләтләрен билгеләү өчен танышырга тиеш.

Әлеге территориядә яшәмәүчеләрне кабул итүдән баш тарту Учреждениедә буш урыннар булмаган очракта гына мөмкин.

5. УЧРЕЖДЕНИЕ БЕЛӘН ИДАРӘ ИТҮ

5.1. Учреждение белән идарә итү бердәм башлангыч һәм коллегияльлек принципларын яраштыру нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Учреждениенң бердәнбер башкарма органы булып аның директоры тора, ул учреждение эшчәнлегенә белән ағымдагы житәкчелек итә:

Учреждение директоры компетенциясенә, законнар яки Устав тарафыннан гамәлгә куючы һәм попечительләр советы компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрдән тыш, учреждение эшчәнлегенә ағымдагы житәкчелек итү мәсьәләләре керә,.

Учреждение директоры үз эшчәнлеген Гамәлгә куючы белән төзелгән хезмәт килешүе нигезендә башкара.

Учреждение директоры үз эшчәнлегендә Гамәлгә куючы өчен хисап тоталар. Учреждение директоры ышанычнамәсез эшли, аның мәнфәгатьләрен барлык органнар һәм оешмаларда тәкъдим итә, аның исемненнән килешүләр төзи, оешманың штат расписаниесен, аның финанс-хужалык эшчәнлегенә планын раслый һ.б., оешманың эшчәнлегенә регламентлаучы локаль норматив актлар, учреждениенң барлык хезмәткәрләре тарафыннан үтәлергә тиешле боерыклар чыгара.

Учреждение директоры мәгариф, фәнни, тәрбия эше һәм белем бирү оешмасының оештыру-хужалык эшчәнлегенә белән житәкчелек итү өчен җаваплы.

5.3. Учреждениендә коллегияль идарә органнары формалаша, аларга учреждениенң хезмәт коллективының гомуми җыелышы, педагогик совет, ата-аналар комитеты керә.

Балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләреннән) фикерен исәпкә алу максатыннан Учреждение белән идарә итү мәсьәләләре һәм аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул иткәндә, Учреждениендә балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләреннән) һәм педагогик хезмәткәрләреннән балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы буенча локаль норматив актлар кабул иткәндә:

- укучыларның советлары, балигъ булмаган балаларның ата-аналарының (законлы вәкилләреннән) советлары булдырыла;

- Учреждение хезмәткәрләреннән һөнәри берлекләре эшли.

5.4. Укыту-тәрбия процессын үстерү һәм камилләштерү, укытучыларның һәм тәрбиячеләрнең һөнәри осталыгын һәм ижади үсешен арттыру максатыннан Учреждениендә педагогик совет – коллегияль орган эшли.

Учреждение директоры рәислегендә педагогик совет:

* Гомуми белем бирүнең федераль дәүләт стандартына туры килә торган программалар турында фикер алыша һәм сайлап ала, белем бирү процессында кулланырга тәкъдим ителгән (рөхсәт ителгән) федераль дәреслекләр исемлегеннән, шулай ук белем бирү процессында кулланырга рөхсәт ителгән уку әсбапларыннан торган дәреслекләр исемлеген билгели.

* Учреждениенен уку-укуту эшенен нәтижеләрен, арадаш һәм йомгаклау дәүләт аттестациясе нәтижеләрен, аларны эзерләү һәм үткәру чараларын, укучыларны күчерүне (төшереп калдыруны) бетеру чараларын карый.

* Тәрбия эшенен торышын һәм нәтижеләрен, укучыларның дисциплинасын карый, сыйныф житәкчеләренен һәм башка хезмәткәрләренен эш хисапларын тыңлый.

* Методик совет эшчәнлеген дә кертеп, методик эшнен торышын һәм нәтижеләрен, педагогик һәм мәгълүмати технологияләрен, укутуның гамәлгә ашырыла торган формалары буенча укуту методларын һәм чараларын камилләштерә.

* Фән методик берләшмәләрен формалаштыру тәртибен, аларның утырышларын вакыт-вакыт уздыру тәртибен, вәкаләтләрен билгели, авторлык программалары, дәреслекләр, укуту һәм методик кулланмалар өлкәсендә эш тәжрибәсен тыңлай һәм фикер алыша.

* Педагогик хезмәткәрләренен квалификациясен күтәру, аларның белем бирү процессы һәм белем бирү технологияләре методикаларын, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләрен куллану һәм камилләштерү буенча ижади башлангычларын үстерү эшләрен оештыра.

* Арадаш аттестация үткәру формасы турында карар кабул итә, ул үткәрелә торган уку предметларын билгели.

* Укучыларны йомгаклау аттестациясенә керту, укучыларны икенче сыйныфка күчерү, шартлы рәвештә икенче сыйныфка күчерү, Учреждениенен чыгару, шулай ук ата-аналар (законлы вәкилләр) белән килешенеп, шул ук сыйныфта кабат укуту, компенсацияләүче укуны классларга күчерү яки укуларын башка рәвешләрдә дәвам итү турында карар кабул итә.

* Укучыны Учреждениенен гамәлдәге законнарда каралган очракларда төшереп калдыру турында карар кабул итә.

* Педагогик вазыйфаларны биләүгә конкурс игълан итү һәм аның шартларын раслау турында карар кабул итәргә мөмкин.

Педагогик совет үз составыннан беркетмә алып барырга секретарь сайлай, Педагогик советларның беркетмәләренә рәис һәм сәркатип кул куя.

Учреждениенен педагогик советы директор тарафыннан кирәк булган сәен, эмма елына кимендә дүрт тапкыр чакырыла. Педагогик советның чираттан тыш утырышлары аның составының өчтән бер өлеше катнашу таләбе буенча үткәрелә.

Педагогик совет карары, әгәр аның утырышында педагогик хезмәткәрләренен өчтән ике өлешенән дә ким булмаган өлеше катнашса һәм әлеге карар өчен катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, хокуклы дип санала. Тавышларның тигез саны булганда учреждение педагогик советы рәисе тавышы хәлиткеч булып тора. Тавыш бирү процедурасы Учреждениенен педагогик советы тарафыннан билгеләнә. Педагогик совет карарлары Учреждение директоры боерыклары белән тормышка ашырыла.

5.5. Хезмәт коллективының гомуми жыелышы - Учреждениенен барлык хезмәткәрләрен берләштерүче, даими эшләүче коллегиаль орган.

Хезмэт коллективының гомуми жыельшы:

- хезмэт тәртибе кагыйдэләре турында фикер алыша һәм кабул итә;
- күмәк килешү төзи һәм фикер алыша;
- оешманың эш тәртибе белән бәйле башка мәсьәлэләр турында фикер алыша.

Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыельшы үз составыннан рәис һәм секретарь сайлай. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыельшы карары, әгәр аның утырышында аның составының яртысыннан да ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала. Хезмэт коллективының гомуми жыельшы кирәк булган саен, эмма елына кимендә 1 тапкыр үткәрелә.

5.6. Ата-аналар комитеты укучыларны тәрбияләү һәм укутуны гамәлгә ашыруда ярдәм итү максатыннан оештырыла.

Учреждениенен ата-аналар комитеты бер елга ата-аналарның гомуми жыельшында гади күпчелек тавыш белән сайлана. Ата-аналар комитеты составыннан рәис һәм секретарь сайлана. Ата-аналар комитеты әгъзалары саны ата-аналарның гомуми жыельшы белән билгеләнә, эмма һәр класстан кимендә бер вәкил булырга тиеш.

Ата-аналар комитетының бурычлары булып тора:

- * педагогик коллектив һәм гаилә балаларына тәрбия йогынтысының бердәмлеген билгеләү максатыннан, гаилә белән учреждение арасындагы элемтәне һәрьяклап ныгыту;
- * ата-аналарны Учреждение тормышында актив катнашуга һәм укуту-тәрбия процессын оештыруга жәлеп итү.

6. МӨЛКӘТЕ ҺӘМ БЕЛЕМ БИРҮ ЭШЧӘНЛЕГЕН ФИНАНС БЕЛӘН

ТӘЭМИН ИТҮ

6.1. Учреждениенен мөлкәте аңа оператив идарә хокукында беркетелә.

6.2. Учреждение Гамәлгә куючы һәм милекче ризалыгыннан башка, аңа беркетелгән яки Гамәлгә куючы тарафыннан әлегә мөлкәтне сатып алуга бүлеп бирелгән акчалар хисабына алынган күчемле һәм күчемсез милек белән эш итәргә хокуклы түгел.

6.3. Учреждение үзенә беркетелгән мөлкәтне һәм аны Гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчаларга сатып алынган мөлкәтне әлегә Уставта беркетелгән максатларны һәм эшчәнлек төрләрән гамәлгә ашыру өчен генә куллана.

6.4. Учреждение үз йөкләмәләре буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә жавап бирә.

6.5. Учреждениене финанс белән тәэмин итү расланган муниципаль бирем нигезендә субсидияләр рәвешендә гамәлгә ашырыла.

6.6. Учреждение түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы шартнамәләр буенча физик һәм юридик затлар акчасы хисабына эшчәнлек алып барырга хокуклы. Түләүле

белем бирү хезмәтләре физик һәм юридик затлар акчасы хисабына түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы шартнамәләр буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырудан гыйбарәт. Түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтүдән кәргән керем учреждение тарафыннан устав максатларына туры китереп кулланыла.

Түләүле белем бирү хезмәтләре белем бирү эшчәнлеген урынына күрсәтелә алмый, аны финанс белән тәмин итү федераль бюджет, Россия Федерациясе субъектлары бюджетлары, жирле бюджетлар хисабына гамәлгә ашырыла.

Учреждениедә түләүле белем бирү хезмәтләре уку, үстерү, оештыру һәм сәламәтләндерү булырга мөмкин.

Учреждениенң белем бирү һәм үстерүче түләүле белем бирү хезмәтләренә түбәндәгеләр керә:

- Учреждениенң статусын билгеләүче төп белем бирү программаларыннан тыш, элекке программалар бюджеттан финансланмаган очракта, белем бирү программаларын гамәлгә ашыру;

- * уку планы кысаларында һәм тормышка ашырыла торган төп һәм өстәмә гомуми белем бирү программалары кысаларында предметларны тирәнтен өйрәнү буенча дәресләр;

- бу Учреждениедә белем алмаган укучылар өчен репетитор хезмәтләре;

- гомуми белем бирү (өстәмә) программаларын, элекке программалар бюджеттан финансланмаган очракта, гамәлгә ашырыла торган түгәрәкләр, секцияләр,;

- мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын тормышка ашыручы Учреждениегә йөрүче балаларга мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча индивидуаль һәм төркемле уку, шулай ук балаларны мәктәп тормышы шартларына яраклаштыру программалары буенча;

- * мәктәпкәчә яшьтәге балаларны физкультура-спорт юнәлешендәге өстәмә программалар буенча уку.

Түләүле хезмәтләрегә шартларны яхшырту һәм оештыру керә:

- * укучыларның туклануы;

- * белем бирү процессына кагылышлы төрле чаралар, шул исәптән семинарлар, конференцияләр, түгәрәк өстәлләр;

- * ярышлар, конкурслар;

- * походлар, экскурсияләр, сәяхәт;

- * лагерьлар, слетлар;

- * озайтылган көн төркемендәге ата-аналар запрослары буенча эш;

- мәгълүмати-техник һәм инженер-техник хезмәтләр;

- полиграфия хезмәтләре.

Сәламәтләнדרүгә юнәлтелгән түләүле хезмәтләрегә сәламәтлекне ныгытуны тәмин итә торган дәресләр һәм чаралар керә:

* дөвалау физик культура;

* гимнастика, аэробика, ритмика, баскетбол, чаңгы һәм башкалар;

• спорт төрләре буенча халыкка, предприятиеләргә, учреждениеләргә һәм оешмаларга Спорт-сәламәтләнדרү хезмәтләре күрсәтү;

* чит оешмалар белән килешү нигезендә ярышлар (чаралар) оештыру һәм уздыру.

6.7. Түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләрен оештыру тәртибе:

1) өстәмә белем бирү хезмәтләренә ихтияжны маркетинг тикшерүен уздыру һәм тәрбияләнүчеләрнең фаразланган контингентын билгеләү;

2) белем бирү процессын оештыруга карата таләпләрне исәпкә алып, түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыру;

3) белем бирү Учреждениесендә оештырылуы түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләренә теге төрләрен гамәлгә ашыруга лицензия алу;

4) хезмәт күрсәтүгә заказчы белән, күрсәтелә торган хезмәтләрнең характерын, килешүнең гамәлдә булу вакытын, түләү күләмен һәм шартларын, шулай ук башка шартларны күрсәтеп, шартнамәләр төзү;

5) төзелгән шартнамәләр нигезендә, у Учреждениенә түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтү эшен оештыру турында приказ чыгару, уку планнарын, штат расписаниесен, чыгымнар сметасын, түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтү белән шөгыльләнүче бүлекчәләр хезмәткәрләренә ставкаларын, хезмәткәрләренә эш графигын төзү;

6) түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтүгә вакытлыча хезмәт коллективы белән хезмәт килешүләре яисә вакытлыча хезмәт коллективы белән килешү төзү.

6.8. Учреждение эшмәкәрлек һәм башка керем китерә торган эшчәнлекне бары тик шулай гына башкара ала, чөнки бу аның өчен ул булдырылган һәм күрсәтелгән максатларга туры килә торган максатларга ирешүгә хезмәт итә.

6.9. Учреждениене бетергәндә, аның мөлкәте Яңа Чишмә муниципаль районы мэгарифен үстерү максатларына юнәлдерелергә мөмкин.

7. БЕЛЕМ БИРҮ ПРОЦЕССИНДА КАТНАШУЧЫЛАРНЫҢ ХОКУКЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

7.1. Белем бирү процессында укучылар, педагогик хезмәткәрләр, укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) катнаша.

7.2. Укучылар учреждениедә хокуклы.:

- дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми белем алу;
- шәхси уку планы, тизләтелгән уку курсы буенча дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә укыту;
- өстәмә (шул исәптән түләүле) белем бирү хезмәтләре;
- әлеге Устав белән билгеләнгән формаларда Учреждение белән идарә итүдә катнашу;
- кеше абруен хөрмәт итү, вөждән һәм мәгълүмат иреге, үз карашларын һәм инануларын ирекле чагылдыру;
- уку планында каралмаган чараларга ирекле бару;
- ата-аналар (законлы вәкилләр), балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе һәм мәгариф өлкәсендә идарә итүне гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы, унбиш яшькә житкән укучы, гомуми белем алганчы, гомуми белем алганчы, гомуми белем бирүне калдыра ала.
- мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе законнары, Муниципаль хокукый актлар нигезендә башка хокукларны гамәлгә ашыру.

7.3. Учреждениедә укучылар бурычлы:

- белем бирү программасын намус белән үзләштерергә, индивидуаль уку планын үтәргә, шул исәптән уку планында яки шәхси уку планында каралган уку дәрәсләрендә булырга, мөстәкыйль рәвештә дәрәсләргә эзәрләнәргә, белем бирү программасы кысаларында педагогик хезмәткәрләрнең биремнәрен үтәргә;
- белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча учреждение Уставы, эчке тәртип кагыйдәләре һәм башка локаль норматив актлар таләпләрен үтәргә;
- үз сәламәтлегенә саклау һәм ныгыту турында кайгыртырга, әхлакый, рухи һәм физик үсешкә һәм үз-үзгә камилләштерүгә омтылырга;
- Учреждение башка укучыларның һәм учреждение хезмәткәрләренең намусын һәм абруен хөрмәт итәргә, башка укучылар тарафыннан белем алу өчен каршылыклар тудырмаска;
- Учреждение милкенә сакчыл карарга.

7.4. Педагогик хезмәткәрләр түбәндәге хезмәт хокукларына һәм социаль гарантияләргә ия:

- эш вакытының дәвамлыгының кыскартылу хокукы;
- педагогик эшчәнлек профиле буенча өстәмә һөнәри белем алуга хокук (өч елга бер тапкырдан да ким түгел);
- озайтылган төп түләүле ялга хокук, аның озынлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;

- мәгариф өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, һәр ун елдан да ким булмаган өзлексез педагогик эштән соң, бер елга кадәр озак вакытлы ялга хокук;

- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә картлык буенча иминият пенсиясен вакытыннан алда билгеләү хокукы;

- Россия Федерациясе Федераль законнарында һәм Татарстан Республикасы закон актларында билгеләнгән башка хезмәт хокуклары, социаль ярдәм чаралары.

7.5. Учреждениенең педагогик хезмәткәрләр бурычлы:

- үз эшчәнлеген югары профессиональ дәрәжәдә тормышка ашырырга, расланган эш программасы нигезендә укытыла торган уку предметларын, курсны, дисциплинаны (модульне) тулы күләмдә гамәлгә ашыруны тәмин итәргә;

- хокукий, эхлакий һәм этик нормаларны үтәргә, һөнәри этика таләпләрен үтәргә;

- укучылар һәм башка белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;

- укучыларда танып-белү активлыгын, мөстәкыйльлекне, инициативаны, ижади сәләтне үстерү, гражданлык позициясен, хәзерге дөнья шартларында хезмәткә һәм тормышка сәләттен формалаштыру, укучыларда сәламәт һәм куркынычсыз яшәү рәвеше культурасын формалаштырырга;

- педагогик нигезләннгән һәм югары сыйфатлы белем бирү формалары, укыту һәм тәрбия ысуллары кулланырга;

- укучыларның психофизик үсеш үзенчәлекләрен һәм аларның сәламәтлеге торышын исәпкә алырга, физик мөмкинлекләре чикле булган затларның белем алуы өчен кирәкле махсус шартларны үтәргә, кирәк булганда медицина оешмалары белән хезмәттәшлек итәргә;

- үз һөнәри дәрәжәсен даими рәвештә арттырырга;

- белем бирү турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә биләп торган вазыйфаларына туры килү-килмәүгә аттестация узарга;

- хезмәт законнары нигезендә эшкә кергәндә башлангыч медицина тикшерүләрен, шулай ук эш бирүче юнәлеште буенча чираттан тыш медицина тикшерүләрен үтәргә мөмкин;

- хезмәтне саклау өлкәсендә белем һәм күнекмәләрен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә өйрәтү һәм тикшерү;

- Учреждениесе Уставын эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә.

7.6. Педагогик эшчәнлеккә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган тиешле типтагы һәм төрләрдәге мәгариф учреждениеләре турында типлаштырылган нигезләмәләрдә билгеләнгән тәртиптә билгеләнә торган белем бирү цензы булган затлар кертелә.

Педагогик эшчәнлеккә рөхсәт ителмәгән затлар:

- суд карары нигезендә педагогик эшчәнлек белән шөгыйльләну хокукыннан мәхрүм ителгән;
- кеше тормышына, сәламәтлегенә, намусына һәм абруена (законсыз урыннан тыш психиатрия стационарына, яла һәм мыскыл итүгә), шөхеснең женси кагылгысызлыгына һәм женси ирегенә, гаиләгә һәм балигъ булмаганнарға, халык саулыгына һәм ижтимагый эхлакына, дәүләтнең конституцион строе һәм иминлеге нигезләренә каршы, жинаять эзәрлекләве туктатылган затлардан тыш), жинаять эзәрлекләвенә дучар ителгән яисә хөкем ителгән (реабилитацияләүче нигезләр буенча аларга карата жинаять эзәрлекләве туктатылган затлар, шулай ук ижтимагый куркынычсызлыкка каршы.
- Федераль законда билгеләнгән тәртиптә эшкә сәләтсез дип танылган;
- сәламәтлек саклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан расланган исемлектә каралган авырулары булган затлар.

7.7. Балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) хокукы:

- баланың фикерен исәпкә алып, төп гомуми белем алу тәмамланганчы, шулай ук психологик-медик-педагогик комиссия тәкъдимнәрен (алар булганда) исәпкә алып, белем алу рәвешләрен һәм укыту рәвешләрен, факультатив һәм электрон уку предметларын, курсларны, дисциплиналарны (модульләрен) Учреждение тәкъдим иткән исемлектән сайларга;
- белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаштыручы Учреждение Уставы, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе, дәүләт аккредитациясе турында таныклык, укыту-программа документлары һәм башка документлар белән танышырга;
- белем бирү эчтәлегенә, укыту һәм тәрбия ысуллары, белем бирү технологияләре, шулай ук үз балаларының өлгерешенә бәя бирү белән танышырга;
- укучыларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен якларга;
- укучыларда планлаштырылган тикшерүләренә (психологик, психологик-педагогик) барлык төрләре турында мәгълүмат алырга, мондый тикшерүләр үткәргәгә яки мондый тикшеренүләрдә катнашырга ризалык бирергә, аларны үткәрүдән яки аларда катнашудан баш тартырга, үткәрелгән тикшерүләренә нәтижәләре турында мәгълүмат алырга;
- Учреждениесе Уставы билгелән формада аның белән идарә итүдә катнашырга.

7.8. Балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) бурычлы:

- балаларга гомуми белем бирүне тәмин итәргә;
- Учреждениенең эчке тәртип кагыйдәләрен, локаль норматив актларның таләпләрен үтәргә;
- укучыларның һәм Учреждение хезмәткәрләренең намусын һәм абруен хөрмәт итәргә.

7.9. Әлеге Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка ия.

8. ЛОКАЛЬ АКТЛАР

8.1. Учреждениенең эшчәнлеген регламентлау максатларында түбәндәге локаль актлар раслана һәм бастырыла: нигезләмәләр, кагыйдәләр, инструкциялар, приказлар, дәрәсләр расписаниесе.

8.2. Учреждениенең локаль актлары әлеге Уставка каршы килә алмый.

9. УСТАВНЫ ҮЗГӘРТҮ ТӘРТИБЕ

9.1. Учреждениенең гамәлгә куючы документ булып аның Устав тора.

9.2. Учреждениенең Уставы һәм үзгәрешләре гамәлгә куючы тарафыннан раслана, законда билгеләнгән тәртиптә теркәлә, дәүләт теркәвенә алынганнан соң үз көченә керә.

10. ЙОМГАКЛАУ НИГЕЗЛӘМӘЛӘРЕ

10.1. Учреждение, мәгариф турындагы законнарда каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә үзгәртеп корыла яки бетерелә.

Учреждениене бетергәндә кредиторларның таләпләре учреждениенең мөлкәте хисабына канәгатьләндерелә, аны Россия Федерациясе законнары нигезендә түләттерү мөмкин.

Учреждениенең күчәмсез мөлкәте, кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган күчәмсез милек, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә учреждениенең йөкләмәләре буенча түләттерү мөмкинлегенә булмаган күчәмсез милек, мәгарифне үстерү максатларына җибәрү өчен Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасына ликвидация комиссиясе тарафыннан тапшырыла.